

Odbor za razvoj

2022/0212(BUD)

27.9.2022

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. - svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Antoni Comín i Oliveres

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. s dubokom zabrinutošću primjećuje da su brutalna ruska agresija na Ukrajinu i njezini globalni učinci, među ostalim rast cijena hrane i energije, drastično povećali potrebe za humanitarnom pomoći, koje su već bile pod pritiskom zbog manjka finansijskih sredstava i porasta broja kriza u svijetu; ističe da su brojna i stalna dodatna povećanja godišnjeg proračuna Unije za humanitarnu pomoć tijekom proteklih godina pokazala da prvotno dodijeljena sredstva nisu dovoljna za pokrivanje humanitarnih potreba za cijelu godinu; podsjeća da je do sredine srpnja 2022. već dodijeljeno 95 % humanitarnih sredstava Unije; ustraje u tome da humanitarna pomoć spašava živote i da milijuni života ovise o pomoći Unije; poziva na znatno povećanje humanitarne pomoći za najmanje 900 milijuna EUR kako bi se riješio problem nezapamćenog jaza između potreba i dostupnih resursa, koji trenutačno iznosi 36,9 milijardi USD, što je najveći iznos ikad¹; poziva države članice da ispune obvezu izdvajanja 0,7 % svojeg bruto nacionalnog dohotka (BND) za razvoj i pomoć;
2. podsjeća da se sredstva ne bi smjela preusmjeravati s drugih geografskih regija ili tematskih prioriteta da bi se zadovoljile dodatne potrebe uzrokovane ratom u Ukrajini; poziva na povećanje od 20 milijuna EUR u obvezama za svaki od sljedećih geografskih programa: zapadna Afrika te istočna i središnja Afrika, kako bi se pomoglo u provedbi anticipatornih i srednjoročnih do dugoročnih lokalnih mjera za prilagodbu klimatskim promjenama, odnosno povećala otpornost male lokalne proizvodnje hrane i nadoknadili gubici i šteta prouzročeni klimatskim promjenama; traži da se južnom susjedstvu dodijele dodatna sredstva kako bi se uvođenjem političkih, gospodarskih i društvenih reformi u relevantnim zemljama poduprli mir i stabilnost te rodna ravnopravnost; naglašava važnost kontinuirane potpore saveznicima, među ostalim u regiji Rojava, u borbi protiv terorizma;
3. iznimno je zabrinut zbog sve veće nesigurnosti opskrbe hranom, s obzirom na to da se procjenjuje da je 2022. godine opskrba hranom bila izrazito nesigurna za do 345 milijuna ljudi u 82 zemlje²; ističe da Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu očekuje da će posljedice rata u Ukrajini povećati broj pothranjenih osoba za između 7,6 milijuna i 13,1 milijuna 2022. i 2023., uz 811 milijuna ljudi koji su već 2020. bili suočeni s kroničnom gladi; poziva na dodatno financiranje tematskog programa „Prosperitet“ Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa kako bi se partnerskim zemljama pomoglo u razvoju otpornih održivih poljoprivredno-prehrabrenih sustava, poboljšanju lokalne proizvodnje hrane, uključujući agroekološke prakse, promicanju malih proizvođača i lokalnih zajednica, ulaganju u intervencije za sigurnost opskrbe hranom kako bi se postigli ciljevi održivog razvoja i smanjila ovisnost partnerskih zemalja o uvozu hrane; poziva Uniju da poveća

¹ OCHA Global Humanitarian Overview 2022 (Globalni humanitarni pregled 2022.), srednjogodišnje ažuriranje, <https://reliefweb.int/report/world/global-humanitarian-overview-2022-mid-year-update-snapshot-21-june-2022>.

² WFP Global Operational Response Plan 2022 (Globalni plan operativnog odgovora WFP-a za 2022.), ažuriranje lipanj, https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000140306/download/?_ga=2.9396989.99022134.1657279887-893066287.1657279887.

svoj doprinos Svjetskom programu Ujedinjenih naroda za hranu (WFP) i da potakne i druge međunarodne partnere da daju pravedan doprinos, s obzirom na to da Svjetski program za hranu ima manjak od 8 milijardi EUR;

4. poziva na povećanje tematskih programa Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa i na usmjeravanje na ulaganja u ljudski razvoj u skladu s proračunskim ciljem od 20 % utvrđenim u Uredbi (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća³, a posebno u okviru tematskog programa „Ljudi”, kako bi se riješio problem sve većih nejednakosti te pružila potpora pravima i potrebama žena, djevojčica i djece, uključujući sprečavanje njihove izloženosti rodno uvjetovanom nasilju, te potpora njihovu sudjelovanju u izgradnji mira; ističe da bi taj program također trebao biti usmjeren na obrazovanje i socijalnu zaštitu s rodno osjetljivim pristupom; ponovno ističe važnost kulturne baštine i potiče Uniju i njezine države članice da olakšaju dijalog i razmjenjuju najbolje prakse u pogledu zaštite, očuvanja i obnove kulturne baštine u okviru tog instrumenta, posebno autohtonih naroda i lokalnih zajednica, te podupru sporazume za povrat kulturnih dobara u zemlju podrijetla;
5. ističe da je potrebno poduprijeti partnerske zemlje u kupnji i naposljetku proizvodnji cjepiva i lijekova protiv bolesti COVID-19 i drugih teških endemske bolesti, kao što su AIDS, tuberkuloza, malarija, kako bi se poduprlo ukidanje zaštite intelektualnog vlasništva za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i povećala potpora globalnim programima i inicijativama, kao i za razvojem snažnijih zdravstvenih sustava i uklanjanjem nedostataka u pristupu osnovnim zdravstvenim uslugama, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i skrb; ističe da nije vjerojatno da će 52 zemlje u sljedećih pet godina ostvariti državnu potrošnju za zdravstvo na razini prije pandemije bolesti COVID-19; ističe da bi razvojna pomoć prije svega trebala biti usmjerena na pružanje „horizontalne” pokrivenosti univerzalnim zdravstvenim sustavom na osnovi holističkog pristupa u kojem se polazi od ljudskih prava, što među ostalim podrazumijeva da se u potpunosti vodi računa o višedimenzionalnoj naravi zdravlja (te uskoj povezanosti s rodnim pitanjima, sigurnošću opskrbe hranom i prehranom, vodom i sanitarnim uvjetima, obrazovanjem i siromaštvo); naglašava da se univerzalno javno zdravstveno osiguranje mora povezati sa širom pokrivenošću mehanizmima socijalne zaštite tijekom i nakon krize;
6. ističe da je potrebno financirati mjere za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje, kao i mjere za zaštitu biološke raznolikosti u partnerskim zemljama putem tematskog programa „Planet”, koji bi trebao dobiti odgovarajuća finansijska sredstva kako bi se dao odlučujući doprinos cilju godišnje dodjele 100 milijardi USD za prilagodbu klimatskim promjenama u zemljama u razvoju, kako je dogovoren na konferenciji COP 2009. u Kopenhagenu; poziva na povećanje odobrenih sredstava za zaštitu bioraznolikosti u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa s obzirom na činjenicu da su ciljevi višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO) u pogledu biološke raznolikosti za 2026. i 2027. i dalje nedovoljni; ističe da su učinci klimatskih promjena interseksijski i najviše utječu na ranjive skupine, što se mora uzeti u obzir pri osmišljavanju intervencija; poziva na

³ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

povećanje ulaganja radi boljeg praćenja, reforme i postupnog ukidanja subvencija štetnih za biološku raznolikost i njihova usmjeravanja na aktivnosti koje pogoduju biološkoj raznolikosti, u skladu s Programom održivog razvoja do 2030.; ističe da je potrebno uskladeno se usredotočiti na ciljano promicanje partnerstva i širenja u području energije iz obnovljivih izvora, uključujući vodik iz obnovljivih izvora, uz istodobno poštovanje energetske suverenosti i prirodnih resursa partnerskih zemalja te davanje prednosti njihovim energetskim potrebama;

7. ponavlja da je potrebno povećati potporu organizacijama civilnog društva i borcima za ljudska prava koji se suočavaju sa sve većim pravnim i administrativnim uznemiravanjem i kriminalizacijom te osigurati odgovarajuću potporu spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena, djevojčica, pripadnika zajednice LGBTIQ+, boraca za ljudska prava, manjina i drugih marginaliziranih skupina; poziva Uniju da djeluje i provodi interseksijsku razvojnu politiku kojom se osnažuju žene, uključujući potpunu provedbu Akcijskog plana III EU-a za rodnu ravnopravnost;
8. pozdravlja dodatni doprinos Agenciji Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) 2022. i potiče Komisiju da i 2023. poveća finansijsku potporu Unije UNRWA-i kako bi se zadovoljile hitne potrebe, čime bi ukupni doprinos Unije iznosio 142 milijuna EUR; pozdravlja nastavak finansijske potpore al-Haqu i drugim palestinskim nevladinim organizacijama nakon što su se optužbe za terorizam koje je iznio Izrael pokazale neutemeljenima;
9. napominje da Unija pruža institucionalnu potporu Organizaciji afričkih, karipskih i pacifičkih država (OACPS) iz nekoliko proračunskih linija Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa; naglašava da ta potpora treba uključivati i osigurati primjereniju potporu Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini kako bi se na odgovarajući način odrazili prioriteti Parlamenta; stoga poziva Europsku komisiju da se pobrine za to da se finansijska potpora Unije OAKPD-u ubuduće oblikuje tako da bolje obuhvati parlamentarnu dimenziju partnerstva između EU-a i OAKPD-a, posebno u pogledu ljudskih resursa posebno dodijeljenih zajedničkim parlamentarnim i regionalnim skupštinama osnovanima u okviru Sporazuma iz Cotonoua i budućeg sporazuma o partnerstvu sa zemljama OAKPD-a;
10. podsjeća da je člankom 4. stavkom 2. trećim podstavkom Uredbe (EU) 2021/947 predviđeno stvaranje geografskih programa kontinentalnog ili transregionalnog opsega, uključujući program kojim su obuhvaćene afričke, karipske i pacifičke zemlje; smatra da će se takvim programom nadopuniti programiranje Unije na regionalnoj i nacionalnoj razini u tim dijelovima svijeta;
11. traži kontinuiranu potporu izgradnji kapaciteta u Afričkoj uniji i kontinentalnom području slobodne trgovine u Africi s obzirom na to da zajedničko tržište najbolje omogućuje opskrbu robom i uslugama, slobodno kretanje ljudi i konkurentne cijene;
12. zabrinut je zbog toga što ne postoji razlika do gornje granice u naslovu 6. u nacrtu proračuna za 2023., što jasno pokazuje da višegodišnji finansijski okvir ne pruža dosta sredstva za vanjsko djelovanje Unije te da ga je potrebno revidirati; potiče države članice da pristanu na znatno povećanje naslova 6. u mjeri koja je dovoljno

ambiciozna za rješavanje trenutačnih izazova vanjskog djelovanja Unije; poziva na hitnu sveobuhvatnu reviziju VFO-a kako bi se povećale ukupne gornje granice u naslovu 6. i poboljšalo funkcioniranje pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR); ustraje u tome da se rezerva SEAR-a (u iznosu od 25 % instrumenta) dodjeljuje strogo na temelju potreba te sa zabrinutošću primjećuje nejednaku mobilizaciju SEAR-a; poziva na to da se posebna pozornost posveti potrebama trećih zemalja kako bi se osiguralo da se sredstva iz SEAR-a mobiliziraju za humanitarne krize izvan Unije; ističe da je potrebno zajamčiti predvidljivost humanitarne pomoći jamčenjem odgovarajuće razine odobrenih sredstava za preuzimanje obveza;

13. duboko je zabrinut zbog zastoja u provedbi ciljeva održivog razvoja i procijenjenog godišnjeg manjka finansijskih sredstava za ciljeve održivog razvoja od 3,7 bilijuna USD; ponavlja svoj poziv da se hitno osmisli plan za financiranje ciljeva održivog razvoja, uključujući jasno definirane mjerljive ciljeve kojima se omogućuje praćenje potrošnje povezane s ciljevima održivog razvoja u okviru proračuna Unije te poziva na povećanje finansijske potpore Unije i njezinih međunarodnih partnera multilateralnim sustavima i međunarodnim partnerskim organizacijama kako bi se osiguralo da se doprinosi daju u obliku osnovnih sredstava.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	26.9.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	13 2 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Miguel Urbán Crespo	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Malte Gallée, Caroline Roose, Carlos Zorrinho	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	France Jamet, René Repasi, Pernille Weiss	

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

13	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė; Janina Ochojska, Christian Sagartz
S&D	Eric Andrieu, Mónica Silvana González, René Repasi, Carlos Zorrinho
THE LEFT	Miguel Urbán Crespo
VERTS/ALE	Malte Gallée, Caroline Roose

2	-
ID	France Jamet
PPE	Pernille Weiss

1	0
PPE	Hildegard Bentele

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani